

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

Wijziging Wet elektriciteit en drinkwater BES (Wedb) 2020

(Internetconsultatie van 21 oktober tot en met 18 november 2020)

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt in samenwerking met andere ministeries een wetswijziging voor van de Wet elektriciteit en drinkwater BES (Wedb), de Warenwet BES, de Wet vrom BES en de Wet fin BES. Dit wetsvoorstel is ook al in de zomer van 2019 geconsulteerd. De Wedb is daarna nog enigszins aangepast, en deze laatste wijzigingen worden nu in consultatie gebracht. De andere wetten zijn niet aangepast, en worden dan ook nu NIET geconsulteerd.

Doelen van de wetswijzigingen

De wijzigingen in de Wedb en Warenwet BES richten zich op de drinkwatervoorziening. Het doel is bijdragen aan een betrouwbare drinkwatervoorziening en de verbetering van de uitvoerbaarheid van de wet. Voorgesteld wordt:

1. De vigerende bepalingen over tarieven van kracht te laten blijven, omdat de eerder voorgestelde herinvoering van het capaciteitstarief tot hogere kosten voor de drinkwatervoorziening zou leiden en dat effect heeft op lage inkomens.
2. De verplichte drinkwatervoorraad van 7 dagen te vervangen door de zorg dat het drinkwaterbedrijf binnen 24 uur een hoeveelheid drinkwater kan leveren die op dag basis tenminste 75% bedraagt van de hoeveelheid die wordt geleverd op een maximumdag.
3. Artikel 3.15, lid 4 over de restitutie van aansluiting wegens onduidelijkheid en misinterpretatie te schrappen.
4. Artikel 3.2, lid 4 te wijzigen zodat de wegtransport van drinkwater ook door een natuurlijk persoon kan worden uitgevoerd.
5. Toevoegen van de bevoegdheid van de Minister om een aanwijzing te geven om te voorkomen dat de tarieven te hoog of te laag worden.
6. De Warenwet BES en Wedb beter op elkaar afstemmen zodat gebotteld drinkwater slechts onder laatstgenoemde wet valt.

Wijziging Wet vrom BES en Wet fin BES

Hieraan zijn geen inhoudelijke wijzigingen voorgesteld t.o.v. de eerdere consultatie en deze wetten liggen niet ter consultatie voor. Ten overvloede is het doel van de voorstellen uitbreiding van de zorgplicht naar afvalwater en de verbetering van de handhaafbaarheid en regulering van de milieugevolgen. De nieuwe grondslag in de Wet vrom BES maakt het mogelijk dat milieukwaliteitseisen voor bedrijven worden gesteld, die bij eilandverordening kunnen worden ingevuld.

Verwachte effecten van de regeling voor de doelgroepen

Wedb en Warenwet BES

Met het wetsvoorstel wordt de Minister beter in staat gesteld om de systeem- en eindverantwoordelijkheid voor de drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland waar te maken en een betrouwbare drinkwatervoorziening te borgen. Daarnaast zorgt het wetsvoorstel voor een betere afstemming met de Warenwet BES.

Wet vrom Bes en Wet fin BES

Aan deze wetten zijn geen inhoudelijke wijzigingen voorgesteld ten opzichte van de eerdere consultatie en deze wetten liggen dan ook niet ter consultatie voor. Ten overvloede maakt de uitbreiding van de zorgplicht naar afvalwater dat de openbare lichamen een afvalwaterheffing kunnen invoeren. Dit kan van belang zijn voor het duurzaam exploiteren van een RWZI en een duurzaam beheer van de natuurlijke bronnen.

De reacties

Er kon worden gereageerd op deze regeling en de toelichting, dwz ALLEEN op de voorgestelde wetswijziging aan de Wet elektriciteit en drinkwater BES. De wijzigingen van de andere wetten lagen nu niet ter consultatie, omdat die al in 2019 zijn geconsulteerd.

Er zijn in totaal vijf reacties ingediend, alle vijf openbaar. Indieners zijn:

- Aeolian, Energy, Sustainability & Climate,
- Openbaar Lichaam Saba,
- Unkobon,
- Water- en Energiebedrijf Bonaire (WEB),
- Een particulier.

1. Algemeen beeld van de reacties

De indieners doen verschillende voorstellen voor aanpassing van de wetgeving op voornamelijk drinkwatergebied. Met name de betaalbaarheid van drinkwater komt hier aan de orde.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

Hieronder volgen de meest toonaangevende reacties in hoofdlijnen. De reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Indieners doen onder meer de volgende voorstellen:

Aeolian, Energy, Sustainability & Climate

- Geef aan wat concrete gevolgen van de wijzigingen zijn ten aanzien van de noodvoorziening voor drinkwater.
- Baseer het afvalwaterbeleid op het principe "de vervuiler betaalt".

- Geef duidelijk inzicht in, en een analyse van, eventueel onvermijdbare lastenverzwaringen voor toeleveranciers van riool/afvalwater, inclusief kostenverhogingen door vóórzuiveren.
- Ontwerp regelgeving met betrekking tot o.a.
 - Het verschaffen van irrigatiewater voor o.m grote- en kleine landbouw,
 - Watermanagement in het "buitengebied",
 - Regels over de prijscategorieën voor elektriciteit en drinkwater,
 - Het wegnemen van de wettelijke belemmeringen om tot private verduurzaming van de elektriciteitsproductie te komen.

Openbaar Lichaam Saba

- Maak de bottelfabriek producent en distributeur van drinkwater.
- Verklaar de tariefregulering niet van toepassing op Saba als het gaat om drinkwater.
- Laat Het Openbaar Lichaam Saba zelf de tarieven vaststellen van het drinkwater per fles, op grond van de prijzenwet BES.
- Laat de ILT kwaliteitstoezicht uitvoeren op de drinkwaterbottelfabriek.

Unkobon

- De betaalbaarheid van elektriciteit en drinkwater voor kwetsbare groepen is onvoldoende en wordt in het huidige voorstel niet opgelost.
- De indruk wordt gewekt dat de vigerende tariefstructuur ongewijzigd blijft, terwijl onder het mom van "het verbeteren van de sturings- en interventiemogelijkheden voor de minister van Infrastructuur en Waterstaat" de deur wordt geopend voor een structurele wijziging van het vast gebruikstarief voor drinkwater.
- De voorgenomen flexibilisering van de vaste gebruikstarieven heeft slechts een gering potentieel effect op de betaalbaarheid van drinkwater. Een voorafgaande impactanalyse zal duidelijk moeten maken of de voorgenomen flexibilisering wel of niet moet doorgaan.
- Het artikel betreffende de "compensatie betaalde meermalen" dient niet te worden geschrapt.
- De financiering van de kosten van de zorgplicht voor het beheer van afvalwater door middel van een kostendekkende afvalwaterheffing zal leiden tot een nog onbekende lastenverzwaring voor huishoudens en bedrijven.
- Het is wenselijk tot een interdepartementaal gecoördineerde aanpak te komen van de armoedebestrijding op Bonaire.

WEB

- Door de wetswijziging kan er een significante herverdeling plaatsvinden van kosten tussen de afnemers. Dit betreft wel degelijk een materiële wetswijziging.
- De kosten voor drinkwater voor essentiële economieën (hotels, landbouw, etc.) zijn reeds dusdanig hoog dat er geen ruimte is voor verdere verhoging. Men heeft juist een oproep gedaan tot verlaging van het tarief. Het nu voorliggende voorstel zal logischerwijs leiden tot een verhoging van de kosten voor deze groep afnemers.

- De aankomende heffing voor afvalwater zal eveneens tot kostenverhogingen leiden bij de afnemers.
- Het behouden van de huidige situatie voor wat betreft het vast gebruikstarief prevaleert boven het aanpassen van de wet op dit punt. De huidige situatie waarbij een generieke korting geldt binnen de categorie (gebaseerd op capaciteit) is praktisch uitvoerbaar.
- Het is de vraag of een andere verdeling van de kosten en/of subsidie de betaalbaarheid voor de afnemers verbetert. Dit kan wellicht beter bereikt worden door flankerend beleid in combinatie met de generieke toepassing van de subsidie.
- Wanneer er toch een bepaalde mate van flexibiliteit in de wet mogelijk moet zijn wanneer daar ooit aanleiding toe is, dan dient deze dusdanig te worden geconstrueerd dit op een juiste wijze is afgedekt. (De indiener doet hiertoe een aantal suggesties tot wetstechnische verbetering).
- Om te voorkomen dat er wederom keuzes worden gemaakt die onbedoelde effecten geven is een impact analyse van belang.